

27.02.2012

Stj/3

§ 225

Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle ulkomaalaisille maksettavan toimeentulotuen käsittelyä koskevista menettelytavoista

HEL 2012-000115 T 05 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa ulkomaalaisille maksettavan toimeentulotuen käsittelyä koskevien menettelytapojen selkeyttämistä koskevasta raportista sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon:

Lainsäädäntö ja ohjeistus

Toimeentulotukilain (1412/1997) 2 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada toimeentulotukea, jos hän on tuen tarpeessa eikä voi saada toimeentuloa ansiotyöllä, yrittäjätoiminnalla tai muulla säännöksellä tarkoitetulla tavalla. Jokaisella on velvollisuus kykynsä mukaan pitää huolta itsestään ja omasta elatuksestaan sekä puolisonsa, alaikäisten lastensa ja ottolastensa elatuksesta. Toimeentulotuella toteutetaan perustuslain 19 §:ssä säädettyä julkiselle vallalle kuuluvia velvoitteita: välttämättömän toimeentulon osalta jokaiselle perustuslaissa säädettyä subjektiivista oikeutta. Perustuslain säännös ei ole sidottu kansalaisuuteen eikä erimerkiksi henkilön ikään.

Toimeentulotukilain 14 §:n 1 momentin mukaan toimeentulotuen myöntää (ns. erääntymisperiaate; menon erääntyminen ratkaiseva) sen kunnan toimielin, jonka alueella henkilö vakinaisesti oleskelee. Säännöksen 2 momentissa säädetään kuntien välisestä järjestämisvastuusta tilanteessa, jossa henkilöllä on useampia oleskelukuntia (ns. aiheutumisperiaate; kunnassa oleskelusta aiheutuvat menot) ja toimeentulotukilain 14 §:n 3 momentissa järjestämisvastuusta kiireellisissä tilanteissa (välttämättömät menot). Toimeentulotukilaki ei siten erottele hakijoita kansalaisuuden perusteella, vaan ratkaisevaa on hakijan tuen tarve ja kuntien välisen vastuun osalta oleskelun luonne kunnassa.

Ulkomaalaislain lähtökohtana puolestaan on, että ulkomaalaisen tulee eräitä laissa säädettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta huolehtia omasta toimeentulostaan ilman, että hän toistuvasti turvautuu toimeentulotukeen (ulkomaalaislaki 39 §/301/2004 ja 158 a § /360/2007). Jos toimeentulo perustuu toimeentulotukeen, oleskelun edellytykset eivät täyty ja oleskelulupa/rekisteröinti saatetaan peruuttaa.

Toimeentulotukilaissa ei ole tällä hetkellä kuitenkaan säädetty erikseen, mikä merkitys kyseisillä ulkomaalaislain säännöksillä on toimeentulotukea määrättäessä.

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) 18 §:ssä on säädetty salassa pidettävien tietojen antamisesta asiakkaan suostumuksesta riippumatta. Nykyiset säännökset eivät suoraan oikeuta sosiaaliviranomaista tiedon oma-aloitteiseen luovuttamiseen oleskelulupaviranomaiselle tilanteessa, jossa henkilö ei täytä ulkomaalaislain tarkoittamia maassa pysymisoikeuden edellytyksiä, eli esimerkiksi toistuvasti turvautuu toimeentulotukeen. Tällä hetkellä tiedon luovutus voi tapahtua vain sosiaalihuollon asiakaslain 18 §:n 4 momentin perusteella eli tietoja tarkistettaessa. Tällaisessa tilanteessa tieto ei kuitenkaan tosiasiallisesti siirry oleskelulupaviranomaiselle.

Ulkomaalaisrekisteristä annetun lain (1270/1997) 8 §:n 6 kohdan mukaan rekisterin pitäjällä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada kunnan sosiaaliviranomaiselta tiedot siitä, onko hakijalle myönnetty toimeentulotuesta annetussa laissa tarkoitettua toimeentulotukea sekä muut tiedossa olevat seikat, joilla saattaa olla merkitystä henkilön ulkomaalaislain tai kansalaisuuslain mukaisen asian käsittelyssä. Ulkomaalaisrekisterilain säännökset eivät mahdollista tietojen luovuttamista oma-aloitteisesti rekisterinpitäjälle.

Kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2010) 10 §:n 1 kohdan mukaan kunta käynnistää alkukartoituksen maahanmuuttajalle, joka saa muuten kuin tilapäisesti toimeentulotukea. Alkukartoitus käynnistetään kahden kuukauden kuluessa asiakkuuden alkamisesta tai alkukartoitusta koskevasta pyynnöstä. Kyseisen pykälän 2 kohdassa todetaan, että alkukartoituksen perusteella kunta arvioi, tarvitseeko maahanmuuttaja 11 §:ssä tarkoitetun kotoutumissuunnitelman.

Sosiaali- ja terveysministeriö on julkaissut oppaan toimeentulotukilain soveltajille. Viimeisin on vuodelta 2007 (Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2007:11). Opas sisältää myös ohjeistusta ulkomaalaisille myönnettävästä toimeentulotuesta.

Muutostarpeet

Kaupunginhallitus katsoo, että yksi tärkeimmistä muutostarpeista kohdistuu toimeentulotukilain 14 §:n 1 kohtaan, eli sen selventämiseen, milloin muualta Suomeen tullut on katsottava toimeentulotukilain tarkoittamalla tavalla vakinaisesti kunnassa oleskelevaksi.

Toinen ratkaistava kysymys nousee tilapäisestä oleskelusta ja siitä, miten päätöksentekijän tulisi menetellä toimeentulotukea myönnettäessä tilapäisesti Suomessa oleskeleville EU/ETA -alueen

kansalaisille taikka unionin ulkopuolisille kansalaisille. Miten tilapäisen oleskelun ollessa kyseessä määritellään toimeentulotuen sisältö, laajuus ja kesto.

Kolmas selkeää kannanottoa vaativa asia on ulkomaalaislain säännös, jonka mukaan ulkomaalaisilla on velvollisuus huolehtia omasta toimeentulostaan ilman että toistuvasti turvautuu toimeentulotukeen.

Epätietoisuutta on ensinnäkin siitä, miten toistuvasti-käsite määritellään. Vaikka sosiaaliviranomainen tietäisi, mitä laissa tarkoitettaisiin toistuvalla toimeentulotuen myöntämisellä, tiedolla ei ole toimeentulotuen päätöksenteossa todellista käyttöarvoa. Sosiaaliviranomainen ei voi voimassa olevien sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain säännösten mukaan ilmoittaa oma-aloitteisesti oleskelulupaviranomaiselle toimeentulotuen asiakkuudesta. Sosiaaliviranomainen voi kehottaa asiakasta itseään selvittämään oleskelulupaviranomaiselta maassa oleskelunsa edellytysten täyttyminen. Selvittäminen ei välttämättä tällä menettelyllä toteudu, mutta sosiaaliviranomaisella ei ole epäselvästä oleskeluoikeudesta huolimatta oikeutta jättää toimeentulotukea myöntämättä.

Yksiselitteinen vastaus tulisi saada myös ulkomailla syntyneiden kustannusten toimeentulotuella korvaamiseen. Korvataanko esimerkiksi ulkomailla haettavien passien tai ulkomailla syntyneet sairaanhoidon kustannukset toimeentulotuella, vai jäävätkö ne toimeentulotukena hyväksyttävien menojen ulkopuolelle?

Säännösten ja ohjeiden ollessa puutteellisia ja epäselviä kuntien viranhaltijoiden tekemät toimeentulotuen päätökset perustuvat erilaisiin tulkintoihin ja asiakkaat joutuvat epätasa-arvoiseen asemaan. Epäselvyyksistä huolimatta toimeentulotukipäätöksiä joudutaan tekemään kuitenkin koko ajan (toimeentulotukilain 2 §). Esimerkiksi Helsingissä tehtiin vuonna 2011 toimeentulotukipäätös noin 5 800 ulkomaalaistaustaiselle taloudelle. Vuonna 2008 vastaava luku oli noin 4 600 (tilastot on laadittu päämiehen kansalaisuuden mukaan ja luvuista on poistettu pakolaiset ja turvapaikanhakijat). Huomioitava on lisäksi se, että epäselvät säännökset omalta osaltaan vaikeuttavat ja hidastavat maahanmuuttaja-asiakkaiden kanssa tehtävää kotoutumistyötä.

Edellä mainittujen epäselvien ja puutteellisten tulkintakysymysten ratkaisemiseksi ja valtakunnan tasoisten säännösten ja ohjeitten saamiseksi Helsingin sosiaalivirasto on kääntynyt jo muutama vuosi sitten sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön puoleen.

Työryhmän toimeksianto ja esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti 20.5.2010 työryhmän selvittämään toimeentulotukilain tarkoittaman toimeentulotulon ulkomaalaisille myöntämisen perusteita sekä selkeyttämään myöntämiseen liittyviä käytäntöjä sekä ohjeistusta. Työryhmän raportti julkistettiin joulukuussa 2011.

Työryhmä esitti toimeentulotukilakiin muutoksia tuen myöntävää kuntaa koskien tuentarpeen ollessa kiireellinen sekä toimeentulotukea myöntävän viranomaisen mahdollisuudesta antaa tietoa poliisille tai maahanmuuttoviranomaiselle toistuvasta toimeentulotuen myöntämisestä. Työryhmä esitti, että poliisi tai maahanmuuttovirasto ilmoittaisi toimenpiteistään sosiaaliviranomaiselle. Lisäksi työryhmä teki esityksiä sosiaali- ja terveysministeriön toimeentulotukilain soveltajille julkaiseman oppaan uudistamiseksi ja tarkentamiseksi muun muassa koskien menettelytapoja, kun ulkomaalainen hakee toimeentulotukea, kunnassa oleskelun tilapäisyyden tai vakinaisuuden toteamista sekä kunnasta, jossa huomioon otettavat menot ovat syntyneet ja erääntyneet.

Helsingin kaupungin kannanotot raportissa esitetyistä toimenpiteistä

Kaupunginhallitus pitää kannatettavana työryhmän esitystä, että toimeentulotukilaissa määriteltäisiin, mitä ulkomaalaislakiin sisältyvä toistuva turvautuminen toimeentulotukeen tarkoittaa. Samoin kaupunginhallitus kannattaa toimeentulotukilakiin ehdotettua lisäystä, että sosiaaliviranomaisella olisi oikeus, tapauskohtaisesti niin harkitessaan, tiedon antamiseen oleskelulupaviranomaiselle ulkomaalaisen toistuvasta toimeentulotukeen turvautumisesta. Siten selkiintyisivät toimeentulotukilain, ulkomaalaislain ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain nykyiset epäselvät keskinäiset suhteet. Toimeentulotukea laajempi merkitys tiedon antamiselle voitaisiin kuitenkin saavuttaa, jos lisäys tehtäisiin sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annettuun lakiin.

Ulkomaalaisen vakinaisen oleskelun määrittelyyn raportti ei sen sijaan anna selkää ja yksiselitteistä vastausta. Jatkotyössä tulisi selkeyttää ulkomaalaisen henkilön vakinaisen oleskelun määräytymistä eri tilanteissa ja arvioida, onko mahdollista ottaa toimeentulotukilakiin asiasta oma säännös. Tällöin tulisi arvioida säännöksen suhdetta perusoikeussäätelyyn. Asian ohjeistamista pelkästään sosiaali- ja terveysministeriön toimeentulotuen oppaassa ei ole riittävä toimenpide.

Kolmas lainsäädännössä määriteltävä asia on välttämättömän ja kiireellisen toimeentulotuen sisältö, laajuus ja kesto. Tämän selventäminen nousee toimeentulotuen päätöksenteossa tärkeäksi erityisesti tilanteissa, joissa henkilö jää Suomeen oleskeluoikeutensa päätyttyä ja tilanteissa, joissa oleskeluoikeus on evätty ja henkilö on

siitä valittanut ja odottaa lopullista päätöstä sekä tilanteissa, joissa oleskelulupaa on haettu mutta siitä ei ole tehty päätöstä. Kiireellisen toimeentulotuen myöntäminen tulee kyseeseen myös silloin, kun joudutaan harkitsemaan toimeentulotuen myöntämistä turisteille ja tässä mielessä esim. EU-maasta tulleille romaneille. Työryhmä on esittänyt uutta lakipykälää kunnassa tilapäisesti oleskelevalle myönnettävästä välttämättömästä toimeentulotuesta tilapäisen oleskelun käsitteen tarkoittaessa muuta kuin vakinaista oleskelua. Uusi pykälä ei anna riittävästi tulkinta-apua käytännön työhön, koska vakinaisen oleskelun käsite on epäselvä ja tilapäisen oleskelun johdosta myönnettävän tuen sisältö, laajuus ja kesto ovat määrittelemättä.

Lakitasolla tulisi myös selkiyttää ulkomailla syntyneiden kustannusten korvaaminen, esimerkiksi passin hankintaan liittyvät tai sairaanhoidosta aiheutuvat kulut. Työryhmän raportissa toimeentulotukilain aiheutumisperiaatteesta on tehty johtopäätös, että ulkomailla syntyneet kustannukset jäävät hyväksyttävien menojen ulkopuolelle. Tämä ei kuitenkaan koske 14 §:n 1 momenttia, jossa tulkintana on erääntymisajankohta.

Vaikka raportissa nyt esitettyjen muutosten toteutuminen selkiinnyttäisi toimeentulotukilain, ulkomaalaislain ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain keskinäisiä suhteita, uutta epäselvyyttä kokonaisuuden tulkintaan tuo 1.9.2011 voimaan tullut kotoutumisen edistämisestä annettu laki. Kotoutumislain 10 §:n mukaan kunta käynnistää kotoutumista edistävän alkukartoituksen maahanmuuttajalle, joka saa muuten kuin tilapäisesti toimeentulotukea. Alkukartoitus käynnistetään kahden kuukauden kuluessa asiakkuuden alkamisesta tai alkukartoitusta koskevasta pyynnöstä. Tämä säännös aiheuttaa uudenlaisia tulkintavaikeuksia edellä mainituille toimeentulotukilain ja ulkomaalaislain säännöksille, joiden mukaan toistuvasti toimeentulotukeen turvautuvan ulkomaalaisen maassa oleskelun edellytykset eivät välttämättä täytyisi eikä maassa oleskelun oikeutta enää olisi.

Kaupunginhallitus pitää välttämättömänä, että ulkomaalaisia koskevia lakeja säädettäessä ja tulkintaohjeita niistä annettaessa otettaisiin huomioon eri laeissa olevat säännökset ja nämä säännökset sovitettaisiin yhteen. Lain laatijan tahtotilan tulee olla toimeentulotuen päätöksentekijöillä yksiselitteisesti selvillä.

Eduskunnan oikeusasiamiehen kannanotto

Kaupunginhallitus haluaa lisäksi kiinnittää sosiaali- ja terveysministeriön huomiota eduskunnan oikeusasiamiehen Helsingin kaupungille 8.7.2011/Dnro 3332/4/09 antamaan vastaukseen koskien

kantelua Bulgariasta ja Romaniasta tulleiden romanikerjäläisten kohtelusta. Vastaus on lähetetty tiedoksi myös sosiaali- ja terveysministeriölle. Kirjelmässä eduskunnan oikeusasiamies toteaa olevansa samaa mieltä Helsingin kaupungin kanssa siitä, että olisi perusteltua kiirehtiä toimeentulotukea koskevan kuntaohjeistuksen selkeyttämistä ja ohjeistuksen uudistamista.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Liitteet

1 Stm:n lausuntopyyntö ja työryhmäraportti

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne antaa ulkomaalaisille maksettavan toimeentulotuen käsittelyä koskevien menettelytapojen selkeyttämistä koskevasta raportista sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon:

Lainsäädäntö ja ohjeistus

Toimeentulotukilain (1412/1997) 2 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada toimeentulotukea, jos hän on tuen tarpeessa eikä voi saada toimeentuloa ansiotyöllä, yrittäjätoiminnalla tai muulla säännöksellä tarkoitetulla tavalla. Jokaisella on velvollisuus kykynsä mukaan pitää huolta itsestään ja omasta elatuksestaan sekä puolisonsa, alaikäisten lastensa ja ottolastensa elatuksesta. Toimeentulotuella toteutetaan perustuslain 19 §:ssä säädettyä julkiselle vallalle kuuluvia velvoitteita: välttämättömän toimeentulon osalta jokaiselle perustuslaissa säädettyä subjektiivista oikeutta. Perustuslain säännös ei ole sidottu kansalaisuuteen eikä erimerkiksi henkilön ikään.

Toimeentulotukilain 14 §:n 1 momentin mukaan toimeentulotuen myöntää (ns. eräänymisperiaate; menon eräänyminen ratkaiseva) sen kunnan toimielin, jonka alueella henkilö vakinaisesti oleskelee. Säännöksen 2 momentissa säädetään kuntien välisestä järjestämisvastuusta tilanteessa, jossa henkilöllä on useampia oleskelukuntia (ns. aiheutumisperiaate; kunnassa oleskelusta

aiheutuvat menot) ja toimeentulotukilain 14 §:n 3 momentissa järjestämismenot kiireellisissä tilanteissa (välttämättömät menot). Toimeentulotukilaki ei siten erottele hakijoita kansalaisuuden perusteella, vaan ratkaisevaa on hakijan tuen tarve ja kuntien välisen vastuun osalta oleskelun luonne kunnassa.

Ulkomaalaislain lähtökohtana puolestaan on, että ulkomaalaisen tulee eräitä laissa säädettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta huolehtia omasta toimeentulostaan ilman, että hän toistuvasti turvautuu toimeentulotukeen (ulkomaalaislaki 39 §/301/2004 ja 158 a § /360/2007). Jos toimeentulo perustuu toimeentulotukeen, oleskelun edellytykset eivät täyty ja oleskelulupa/rekisteröinti saatetaan peruuttaa.

Toimeentulotukilaissa ei ole tällä hetkellä kuitenkaan säädetty erikseen, mikä merkitys kyseisillä ulkomaalaislain säännöksillä on toimeentulotukea määrättäessä.

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) 18 §:ssä on säädetty salassa pidettävien tietojen antamisesta asiakkaan suostumuksesta riippumatta. Nykyiset säännökset eivät suoraan oikeuta sosiaaliviranomaista tiedon oma-aloitteiseen luovuttamiseen oleskelulupaviranomaiselle tilanteessa, jossa henkilö ei täytä ulkomaalaislain tarkoittamia maassa pysymisoikeuden edellytyksiä, eli esimerkiksi toistuvasti turvautuu toimeentulotukeen. Tällä hetkellä tiedon luovutus voi tapahtua vain sosiaalihuollon asiakaslain 18 §:n 4 momentin perusteella eli tietoja tarkistettaessa. Tällaisessa tilanteessa tieto ei kuitenkaan tosiasiallisesti siirry oleskelulupaviranomaiselle.

Ulkomaalaisrekisteristä annetun lain (1270/1997) 8 §:n 6 kohdan mukaan rekisterin pitäjällä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada kunnan sosiaaliviranomaiselta tiedot siitä, onko hakijalle myönnetty toimeentulotuesta annetussa laissa tarkoitettua toimeentulotukea sekä muut tiedossa olevat seikat, joilla saattaa olla merkitystä henkilön ulkomaalaislain tai kansalaisuuslain mukaisen asian käsittelyssä. Ulkomaalaisrekisterilain säännökset eivät mahdollista tietojen luovuttamista oma-aloitteisesti rekisterinpitäjälle.

Kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2010) 10 §:n 1 kohdan mukaan kunta käynnistää alkukartoituksen maahanmuuttajalle, joka saa muuten kuin tilapäisesti toimeentulotukea. Alkukartoitus käynnistetään kahden kuukauden kuluessa asiakkuuden alkamisesta tai alkukartoitusta koskevasta pyynnöstä. Kyseisen pykälän 2 kohdassa todetaan, että alkukartoituksen perusteella kunta arvioi, tarvitseeko maahanmuuttaja 11 §:ssä tarkoitettua kotoutumissuunnitelmaa.

Sosiaali- ja terveysministeriö on julkaissut oppaan toimeentulotukilain soveltajille. Viimeisin on vuodelta 2007 (Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2007:11). Opas sisältää myös ohjeistusta ulkomaalaisille myönnettävästä toimeentulotuesta.

Muutostarpeet

Kaupunginhallitus katsoo, että yksi tärkeimmistä muutostarpeista kohdistuu toimeentulotukilain 14 §:n 1 kohtaan, eli sen selventämiseen, milloin muualta Suomeen tulleet on katsottava toimeentulotukilain tarkoittamalla tavalla vakinaisesti kunnassa oleskelevaksi.

Toinen ratkaistava kysymys nousee tilapäisestä oleskelusta ja siitä, miten päätöksentekijän tulisi menetellä toimeentulotukea myönnettäessä tilapäisesti Suomessa oleskeleville EU/ETA -alueen kansalaisille taikka unionin ulkopuolisille kansalaisille. Miten tilapäisen oleskelun ollessa kyseessä määritellään toimeentulotuen sisältö, laajuus ja kesto.

Kolmas selkeää kannanottoa vaativa asia on ulkomaalaislain säännös, jonka mukaan ulkomaalaisilla on velvollisuus huolehtia omasta toimeentulostaan ilman että toistuvasti turvautuu toimeentulotukeen.

Epätietoisuutta on ensinnäkin siitä, miten toistuvasti-käsite määritellään. Vaikka sosiaaliviranomainen tietäisi, mitä laissa tarkoitettaisiin toistuvalla toimeentulotuen myöntämisellä, tiedolla ei ole toimeentulotuen päätöksenteossa todellista käyttöarvoa. Sosiaaliviranomainen ei voi voimassa olevien sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain säännösten mukaan ilmoittaa oma-aloitteisesti oleskelulupaviranomaiselle toimeentulotuen asiakkuudesta. Sosiaaliviranomainen voi kehottaa asiakasta itseään selvittämään oleskelulupaviranomaiselta maassa oleskelunsa edellytysten täytyminen. Selvittäminen ei välttämättä tällä menettelyllä toteudu, mutta sosiaaliviranomaisella ei ole epäselvästä oleskeluoikeudesta huolimatta oikeutta jättää toimeentulotukea myöntämättä.

Yksiselitteinen vastaus tulisi saada myös ulkomailla syntyneiden kustannusten toimeentulotuella korvaamiseen. Korvataanko esimerkiksi ulkomailla haettavien passien tai ulkomailla syntyneet sairaanhoidon kustannukset toimeentulotuella, vai jäävätkö ne toimeentulotukena hyväksyttävien menojen ulkopuolelle?

Säännösten ja ohjeiden ollessa puutteellisia ja epäselviä kuntien viranhaltijoiden tekemät toimeentulotuen päätökset perustuvat erilaisiin tulkintoihin ja asiakkaat joutuvat epätasa-arvoiseen asemaan. Epäselvyyksistä huolimatta toimeentulotukipäätöksiä joudutaan tekemään kuitenkin koko ajan (toimeentulotukilain 2 §). Esimerkiksi

Helsingissä tehtiin vuonna 2011 toimeentulotukipäätös noin 5 800 ulkomaalaistaustaiselle taloudelle. Vuonna 2008 vastaava luku oli noin 4 600 (tilastot on laadittu päämiehen kansalaisuuden mukaan ja luvuista on poistettu pakolaiset ja turvapaikanhakijat). Huomioitava on lisäksi se, että epäselvät säännökset omalta osaltaan vaikeuttavat ja hidastavat maahanmuuttaja-asiakkaiden kanssa tehtävää kotoutumistyötä.

Edellä mainittujen epäselvien ja puutteellisten tulkintakysymysten ratkaisemiseksi ja valtakunnan tasoisten säännösten ja ohjeitten saamiseksi Helsingin sosiaalivirasto on kääntynyt jo muutama vuosi sitten sosiaali- ja terveysministeriön puoleen.

Työryhmän toimeksianto ja esitys

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti 20.5.2010 työryhmän selvittämään toimeentulotukilain tarkoittaman toimeentulotulon ulkomaalaisille myöntämisen perusteita sekä selkeyttämään myöntämiseen liittyviä käytäntöjä sekä ohjeistusta. Työryhmän raportti julkistettiin joulukuussa 2011.

Työryhmä esitti toimeentulotukilakiin muutoksia tuen myöntävää kuntaa koskien tuentarpeen ollessa kiireellinen sekä toimeentulotukea myöntävän viranomaisen mahdollisuudesta antaa tietoa poliisille tai maahanmuuttoviranomaiselle toistuvasta toimeentulotuen myöntämisestä. Työryhmä esitti, että poliisi tai maahanmuuttovirasto ilmoittaisi toimenpiteistään sosiaaliviranomaiselle. Lisäksi työryhmä teki esityksiä sosiaali- ja terveysministeriön toimeentulotukilain soveltajille julkaiseman oppaan uudistamiseksi ja tarkentamiseksi muun muassa koskien menettelytapoja, kun ulkomaalainen hakee toimeentulotukea, kunnassa oleskelun tilapäisyyden tai vakinaisuuden toteamista sekä kunnasta, jossa huomioon otettavat menot ovat syntyneet ja erääntyneet.

Helsingin kaupungin kannanotot raportissa esitetyistä toimenpiteistä

Kaupunginhallitus pitää kannatettavana työryhmän esitystä, että toimeentulotukilaissa määriteltäisiin, mitä ulkomaalaislakiin sisältyvä toistuva turvautuminen toimeentulotukeen tarkoittaa. Samoin kaupunginhallitus kannattaa toimeentulotukilakiin ehdotettua lisäystä, että sosiaaliviranomaisella olisi oikeus, tapauskohtaisesti niin harkitessaan, tiedon antamiseen oleskelulupaviranomaiselle ulkomaalaisen toistuvasta toimeentulotukeen turvautumisesta. Siten selkiintyisivät toimeentulotukilain, ulkomaalaislain ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain nykyiset epäselvät keskinäiset suhteet. Toimeentulotukea laajempi merkitys tiedon antamiselle voitaisiin kuitenkin saavuttaa, jos lisäys tehtäisiin sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annettuun lakiin.

Ulkomaalaisen vakinaisen oleskelun määrittelyyn raportti ei sen sijaan anna selkää ja yksiselitteistä vastausta. Jatkotyössä tulisi selkeyttää ulkomaalaisen henkilön vakinaisen oleskelun määräytymistä eri tilanteissa ja arvioida, onko mahdollista ottaa toimeentulotukilakiin asiasta oma säännös. Tällöin tulisi arvioida säännöksen suhdetta perusoikeussäätelyyn. Asian ohjeistamista pelkästään sosiaali- ja terveysministeriön toimeentulotuen oppaassa ei ole riittävä toimenpide.

Kolmas lainsäädännössä määriteltävä asia on välttämättömän ja kiireellisen toimeentulotuen sisältö, laajuus ja kesto. Tämän selventäminen nousee toimeentulotuen päätöksenteossa tärkeäksi erityisesti tilanteissa, joissa henkilö jää Suomeen oleskeluoikeutensa päätyttyä ja tilanteissa, joissa oleskeluoikeus on evätty ja henkilö on siitä valittanut ja odottaa lopullista päätöstä sekä tilanteissa, joissa oleskelulupaa on haettu mutta siitä ei ole tehty päätöstä. Kiireellisen toimeentulotuen myöntäminen tulee kyseeseen myös silloin, kun joudutaan harkitsemaan toimeentulotuen myöntämistä turisteille ja tässä mielessä esim. EU-maasta tulleille romaneille. Työryhmä on esittänyt uutta lakipykälää kunnassa tilapäisesti oleskelevalle myönnettävästä välttämättömästä toimeentulotuesta tilapäisen oleskelun käsitteen tarkoittaessa muuta kuin vakinaista oleskelua. Uusi pykälä ei anna riittävästi tulkinta-apua käytännön työhön, koska vakinaisen oleskelun käsite on epäselvä ja tilapäisen oleskelun johdosta myönnettävän tuen sisältö, laajuus ja kesto ovat määrittelemättä.

Lakitasolla tulisi myös selkiyttää ulkomailla syntyneiden kustannusten korvaaminen, esimerkiksi passin hankintaan liittyvät tai sairaanhoidosta aiheutuvat kulut. Työryhmän raportissa toimeentulotukilain aiheutumisperiaatteesta on tehty johtopäätös, että ulkomailla syntyneet kustannukset jäävät hyväksyttävien menojen ulkopuolelle. Tämä ei kuitenkaan koske 14 §:n 1 momenttia, jossa tulkintana on eräänntymisajankohta.

Vaikka raportissa nyt esitettyjen muutosten toteutuminen selkiinnyttäisi toimeentulotukilain, ulkomaalaislain ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain keskinäisiä suhteita, uutta epäselvyyttä kokonaisuuden tulkintaan tuo 1.9.2011 voimaan tullut kotoutumisen edistämisestä annettu laki. Kotoutuslain 10 §:n mukaan kunta käynnistää kotoutumista edistävän alkukartoituksen maahanmuuttajalle, joka saa muuten kuin tilapäisesti toimeentulotukea. Alkukartoitus käynnistetään kahden kuukauden kuluessa asiakkuuden alkamisesta tai alkukartoitusta koskevasta pyynnöstä. Tämä säännös aiheuttaa uudenlaisia tulkintavaikeuksia edellä mainituille toimeentulotukilain ja ulkomaalaislain säännöksille, joiden mukaan toistuvasti toimeentulotukeen turvautuvan ulkomaalaisen maassa

oleskelun edellytykset eivät välttämättä täytyisi eikä maassa oleskelun oikeutta enää olisi.

Kaupunginhallitus pitää välttämättömänä, että ulkomaalaisia koskevia lakeja säädettyä ja tulkintaohjeita niistä annettaessa otettaisiin huomioon eri laeissa olevat säännökset ja nämä säännökset sovitettaisiin yhteen. Lain laatijan tahtotilan tulee olla toimeentulotuen päätöksentekijöillä yksiselitteisesti selvillä.

Eduskunnan oikeusasiamiehen kannanotto

Kaupunginhallitus haluaa lisäksi kiinnittää sosiaali- ja terveysministeriön huomiota eduskunnan oikeusasiamiehen Helsingin kaupungille 8.7.2011/Dnro 3332/4/09 antamaan vastaukseen koskien kantelua Bulgariasta ja Romaniasta tulleiden romanikerjäläisten kohtelusta. Vastaus on lähetetty tiedoksi myös sosiaali- ja terveysministeriölle. Kirjelmässä eduskunnan oikeusasiamies toteaa olevansa samaa mieltä Helsingin kaupungin kanssa siitä, että olisi perusteltua kiirehtiä toimeentulotukea koskevan kuntaohjeistuksen selkeyttämistä ja ohjeistuksen uudistamista.

Esittelijä

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää Helsingin kaupungilta 29.2.2012 mennessä lausuntoa sosiaali- ja terveysministeriössä valmistuneesta ulkomaalaisille maksettavan toimeentulotuen käsittelyä koskevien menettelytapojen selkiyttämistä selvittäneen työryhmän raportista. Raportti on esityslistan tämän asian liitteenä nro 1.

Päätösehdotuksessa esitetty lausunto on päätöshistoriaan sisältyvän sosiaalilautakunnan lausunnon mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Liitteet

1 Stm:n lausuntopyyntö ja työryhmäraportti

Otteet

Ote
Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Tiedoksi

27.02.2012

Stj/3

Sosiaalilautakunta

Päätöshistoria

Sosiaalilautakunta 07.02.2012 § 24

HEL 2012-000115 T 05 06 00

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa ulkomaalaisille maksettavan toimeentulotuen käsittelyä koskevien menettelytapojen selkeyttämistä koskevasta raportista kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon.

Lainsäädäntö ja ohjeistus

Toimeentulotukilain (1412/1997) 2 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada toimeentulotukea, jos hän on tuen tarpeessa eikä voi saada toimeentuloa ansiotyöllä, yrittäjätoiminnalla tai muulla säännöksellä tarkoitetulla tavalla. Jokaisella on velvollisuus kykynsä mukaan pitää huolta itsestään ja omasta elatuksestaan sekä puolisonsa, alaikäisten lastensa ja ottolastensa elatuksesta. Toimeentulotuella toteutetaan perustuslain 19 §:ssä säädettyä julkiselle vallalle kuuluvia velvoitteita: välttämättömän toimeentulon osalta jokaiselle perustuslaissa säädettyä subjektiivista oikeutta. Perustuslain säännös ei ole sidottu kansalaisuuteen ja erimerkiksi henkilön ikään.

Toimeentulotukilain 14 §:n 1 momentin mukaan toimeentulotuen myöntää (ns. erääntymisperiaate; menon erääntyminen ratkaiseva) sen kunnan toimielin, jonka alueella henkilö vakinaisesti oleskelee. Säännöksen 2 momentissa säädetään kuntien välisestä järjestämisvastuusta tilanteessa, jossa henkilöllä on useampia oleskelukuntia (ns. aiheutumisperiaate; kunnassa oleskelusta aiheutuvat menot) ja toimeentulotukilain 14 §:n 3 momentissa järjestämisvastuusta kiireellisissä tilanteissa (välttämättömät menot). Toimeentulotukilaki ei siten erottele hakijoita kansalaisuuden perusteella, vaan ratkaisevaa on hakijan tuen tarve ja kuntien välisen vastuun osalta oleskelun luonne kunnassa.

Ulkomaalaislain lähtökohtana puolestaan on, että ulkomaalaisen tulee eräitä laissa säädettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta huolehtia omasta toimeentulostaan ilman, että hän toistuvasti turvautuu toimeentulotukeen (ulkomaalaislaki 39 §/301/2004 ja 158 a § /360/2007). Jos toimeentulo perustuu toimeentulotukeen, oleskelun edellytykset eivät täyty ja oleskelulupa/rekisteröinti saatetaan peruuttaa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Toimeentulotukilaissa ei ole tällä hetkellä kuitenkaan säädetty erikseen, mikä merkitys kyseisillä ulkomaalaislain säännöksillä on toimeentulotukea määrättäessä.

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) 18 §:ssä on säädetty salassa pidettävien tietojen antamisesta asiakkaan suostumuksesta riippumatta. Nykyiset säännökset eivät suoraan oikeuta sosiaaliviranomaista tiedon oma-aloitteiseen luovuttamiseen oleskelulupaviranomaiselle tilanteessa, jossa henkilö ei täytä ulkomaalaislain tarkoittamia maassa pysymisoikeuden edellytyksiä, eli esimerkiksi toistuvasti turvautuu toimeentulotukeen. Tällä hetkellä tiedon luovutus voi tapahtua vain sosiaalihuollon asiakaslain 18 §:n 4 momentin perusteella eli tietoja tarkistettaessa. Tällaisessa tilanteessa tieto ei kuitenkaan tosiasiallisesti siirry oleskelulupaviranomaiselle.

Ulkomaalaisrekisteristä annetun lain (1270/1997) 8 §:n 6 kohdan mukaan rekisterin pitäjällä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada kunnan sosiaaliviranomaiselta tiedot siitä, onko hakijalle myönnetty toimeentulotuesta annetussa laissa tarkoitettua toimeentulotukea sekä muut tiedossa olevat seikat, joilla saattaa olla merkitystä henkilön ulkomaalaislain tai kansalaisuuslain mukaisen asian käsittelyssä. Ulkomaalaisrekisterilain säännökset eivät mahdollista tietojen luovuttamista oma-aloitteisesti rekisterinpitäjälle.

Kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2010) 10 §:n 1 kohdan mukaan kunta käynnistää alkukartoituksen maahanmuuttajalle, joka saa muuten kuin tilapäisesti toimeentulotukea. Alkukartoitus käynnistetään kahden kuukauden kuluessa asiakkuuden alkamisesta tai alkukartoitusta koskevasta pyynnöstä. Kyseisen pykälän 2 kohdassa todetaan, että alkukartoituksen perusteella kunta arvio, tarvitseeko maahanmuuttaja 11 §:ssä tarkoitetun kotoutumissuunnitelman (suunnitelman, joka edistäisi maahanmuuttajan mahdollisuuksia osallistua yhdenvertaisena jäsenenä yhteiskunnan toimintaan).

Sosiaali- ja terveysministeriö on julkaissut oppaan toimeentulotukilain soveltajille. Viimeisin on vuodelta 2007 (Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2007:11). Opas sisältää myös ohjeistusta ulkomaalaisille myönnettävästä toimeentulotuesta.

Muutostarpeet

Sosiaalilautakunnan käsityksen mukaan yksi tärkeimmistä muutostarpeista kohdistuu toimeentulotukilain 14 §:n 1 kohtaan, eli sen selventämiseen, milloin muualta Suomeen tullut on katsottava toimeentulotukilain tarkoittamalla tavalla vakinaisesti kunnassa oleskelevaksi.

Toinen ratkaistava kysymys nousee tilapäisestä oleskelusta ja siitä, miten päätöksentekijän tulisi menetellä toimeentulotukea myönnettäessä tilapäisesti Suomessa oleskeleville EU/ETA -alueen kansalaisille taikka unionin ulkopuolisille kansalaisille. Miten tilapäisen oleskelun ollessa kyseessä määritellään toimeentulotuen sisältö, laajuus ja kesto.

Kolmas selkeää kannanottoa vaativa asia on ulkomaalaislain säännös, jonka mukaan ulkomaalaisilla on velvollisuus huolehtia omasta toimeentulostaan ilman että toistuvasti turvautuu toimeentulotukeen.

Epätietoisuutta on ensinnäkin siitä, miten toistuvasti-käsite määritellään. Vaikka sosiaaliviranomainen tietäisi, mitä laissa tarkoitettaisiin toistuvalla toimeentulotuen myöntämisellä, tiedolla ei ole toimeentulotuen päätöksenteossa todellista käyttöarvoa. Sosiaaliviranomainen ei voi voimassa olevien sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain säännösten mukaan ilmoittaa oma-aloitteisesti oleskelulupaviranomaiselle toimeentulotuen asiakkuudesta. Sosiaaliviranomainen voi kehottaa asiakasta itseään selvittämään oleskelulupaviranomaiselta maassa oleskelunsa edellytysten täytyminen. Selvittäminen ei välttämättä tällä menettelyllä toteudu, mutta sosiaaliviranomaisella ei ole epäselvästä oleskeluoikeudesta huolimatta oikeutta jättää toimeentulotukea myöntämättä.

Yksiselitteinen vastaus tulisi saada myös ulkomailla syntyneiden kustannusten toimeentulotuella korvaamiseen. Korvataanko esimerkiksi ulkomailta haettavien passien tai ulkomailla syntyneet sairaanhoidon kustannukset toimeentulotuella, vai jäävätkö ne toimeentulotukena hyväksyttävien menojen ulkopuolelle?

Sosiaalilautakunnan käsityksen mukaan säännösten ja ohjeiden ollessa puutteellisia ja epäselviä kuntien viranhaltijoiden tekemät toimeentulotuen päätökset perustuvat erilaisiin tulkintoihin ja asiakkaat joutuvat epätasa-arvoiseen asemaan. Epäselvyyksistä huolimatta toimeentulotukipäätöksiä joudutaan tekemään kuitenkin koko ajan (toimeentulotukilain 2 §). Esimerkiksi Helsingissä tehtiin vuonna 2011 toimeentulotukipäätös noin 5 800 ulkomaalaistaustaiselle taloudelle. Vuonna 2008 vastaava luku oli noin 4 600 (tilastot on laadittu päämiehen kansalaisuuden mukaan ja luvuista on poistettu pakolaiset ja turvapaikanhakijat). Huomioitava on lisäksi se, että epäselvät säännökset omalta osaltaan vaikeuttavat ja hidastavat maahanmuuttaja-asiakkaiden kanssa tehtävää kotoutumistyötä.

Edellä mainittujen epäselvien ja puutteellisten tulkintakysymysten ratkaisemiseksi ja valtakunnan tasoisten säännösten ja ohjeitten

saamiseksi Helsingin sosiaalivirasto on kääntynyt jo muutama vuosi sitten sosiaali- ja terveysministeriön puoleen.

Työryhmän toimeksianto ja esitys

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti 20.5.2010 työryhmän selvittämään toimeentulotukilain tarkoittaman toimeentulotulon ulkomaalaisille myöntämisen perusteita sekä selkeyttämään myöntämiseen liittyviä käytäntöjä sekä ohjeistusta. Työryhmän raportti julkistettiin joulukuussa 2011.

Työryhmä esitti toimeentulotukilakiin muutoksia tuen myöntävää kuntaa koskien tuentarpeen ollessa kiireellinen sekä toimeentulotukea myöntävän viranomaisen mahdollisuudesta antaa tietoa poliisille tai maahanmuuttoviranomaiselle toistuvasta toimeentulotuen myöntämisestä. Työryhmä esitti, että poliisi tai maahanmuuttovirasto ilmoittaisi toimenpiteistään sosiaaliviranomaiselle. Lisäksi työryhmä teki esityksiä sosiaali- ja terveysministeriön toimeentulotukilain soveltajille julkaiseman oppaan uudistamiseksi ja tarkentamiseksi muun muassa koskien menettelytapoja, kun ulkomaalainen hakee toimeentulotukea, kunnassa oleskelun tilapäisyyden tai vakinaisuuden toteamista sekä kunnasta, jossa huomioon otettavat menot ovat syntyneet ja eräänntyneet.

Sosiaalilautakunnan kannanotot raportissa esitetyistä toimenpiteistä

Sosiaalilautakunta pitää kannatettavana työryhmän esitystä, että toimeentulotukilaissa määriteltäisiin, mitä ulkomaalaislakiin sisältyvä toistuva turvautuminen toimeentulotukeen tarkoittaa. Samoin sosiaalilautakunta kannattaa toimeentulotukilakiin ehdotettua lisäystä, että sosiaaliviranomaisella olisi oikeus, tapauskohtaisesti niin harkitessaan, tiedon antamiseen oleskelulupaviranomaiselle ulkomaalaisen toistuvasta toimeentulotukeen turvautumisesta. Siten selkiintyisivät toimeentulotukilain, ulkomaalaislain ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain nykyiset epäselvät keskinäiset suhteet. Toimeentulotukea laajempi merkitys tiedon antamiselle voitaisiin kuitenkin saavuttaa, jos lisäys tehtäisiin sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annettuun lakiin.

Ulkomaalaisen vakinaisen oleskelun määrittelyyn raportti ei sen sijaan anna selkää ja yksiselitteistä vastausta. Sosiaalilautakunta esittää, että jatkotyöskentelyssä selkeytetään ulkomaalaisen henkilön vakinaisen oleskelun määrytymistä eri tilanteissa ja arvioidaan, onko mahdollista ottaa toimeentulotukilakiin asiasta oma säännös. Tällöin tulisi arvioida säännöksen suhdetta perusoikeussäätelyyn. Asian ohjeistamista pelkästään sosiaali- ja terveysministeriön toimeentulotuen oppaassa ei pidetä riittävänä.

Kolmas lainsäädännössä määriteltävä asia sosiaalilautakunnan mielestä on välttämättömän ja kiireellisen toimeentulotuen sisältö, laajuus ja kesto. Tämän selventäminen nousee toimeentulotuen päätöksenteossa tärkeäksi erityisesti tilanteissa, joissa henkilö jää Suomeen oleskeluoikeutensa päätyttyä ja tilanteissa, joissa oleskeluoikeus on evätty ja henkilö on siitä valittanut ja odottaa lopullista päätöstä sekä tilanteissa, joissa oleskelulupaa on haettu mutta siitä ei ole tehty päätöstä. Kiireellisen toimeentulotuen myöntäminen tulee kyseeseen myös silloin, kun joudutaan harkitsemaan toimeentulotuen myöntämistä turisteille ja tässä mielessä esim. EU-maasta tulleille romaneille. Työryhmä on esittänyt uutta lakipykälää kunnassa tilapäisesti oleskelevalle myönnettävästä välttämättömästä toimeentulotuesta tilapäisen oleskelun käsitteen tarkoittaessa muuta kuin vakinaista oleskelua. Sosiaalilautakunnan mielestä uusi pykälä ei anna riittävästi tulkinta-apua käytännön työhön, koska vakinaisen oleskelun käsite on epäselvä ja tilapäisen oleskelun johdosta myönnettävän tuen sisältö, laajuus ja kesto ovat määrittelemättä.

Lakitasolla selkiinnyttävänä asiana sosiaalilautakunta pitää myös ulkomailla syntyneiden kustannusten korvaamisasiaa (esim. passin hankintaan liittyvät tai sairaanhoidosta aiheutuvat kulut). Työryhmän raportissa toimeentulotukilain aiheutumisperiaatteesta on vedetty johtopäätös, että ulkomailla syntyneet kustannukset jäävät hyväksyttävien menojen ulkopuolelle. Tämä ei kuitenkaan koske 14 §:n 1 momenttia, jossa tulkintana on erääntymisajankohta.

Vaikka raportissa nyt esitettyjen muutosten toteutuminen selkiinnyttäisi toimeentulotukilain, ulkomaalaislain ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain keskinäisiä suhteita, uutta epäselvyyttä kokonaisuuden tulkintaan tuo 1.9.2011 voimaan tullut kotoutumisen edistämisestä annettu laki. Kotoutuslain 10 §:n mukaan kunta käynnistää kotoutumista edistävän alkukartoituksen maahanmuuttajalle, joka saa muuten kuin tilapäisesti toimeentulotukea. Alkukartoitus käynnistetään kahden kuukauden kuluessa asiakkuuden alkamisesta tai alkukartoitusta koskevasta pyynnöstä. Tämä säännös aiheuttaa uudenlaisia tulkintavaikeuksia edellä mainituille toimeentulotukilain ja ulkomaalaislain säännöksille, joiden mukaan toistuvasti toimeentulotukeen turvautuvan ulkomaalaisen maassa oleskelun edellytykset eivät välttämättä täytyisi eikä maassa oleskelun oikeutta enää olisi.

Sosiaalilautakunta pitää välttämättömänä, että ulkomaalaisia koskevia lakeja säädettäessä ja tulkintaohjeita niistä annettaessa otettaisiin huomioon eri laeissa olevat säännökset ja nämä säännökset yhteen sovitettaisiin. Lain laatijan tahtotilan tulee olla toimeentulotuen päätöksentekijöillä yksiselitteisesti selvillä.

27.02.2012

Stj/3

Eduskunnan oikeusasiamiehen kannanotto

Sosiaalilautakunta haluaa lisäksi kiinnittää sosiaali- ja terveysministeriön huomiota eduskunnan oikeusasiamiehen Helsingin kaupungille 8.7.2011/Dnro 3332/4/09 antamaan vastaukseen koskien kantelua Bulgariasta ja Romaniasta tulleiden romanikerjäläisten kohtelusta. Vastaus on lähetetty tiedoksi myös sosiaali- ja terveysministeriölle. Kirjelmässä eduskunnan oikeusasiamies toteaa olevansa samaa mieltä Helsingin kaupungin kanssa siitä, että olisi perusteltua kiirehtiä toimeentulotukea koskevan kuntaohjeistuksen selkeyttämistä ja ohjeistuksen uudistamista.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Niina Pajala, kehittämiskonsultti, puhelin: 310 44553
niina.pajala(a)hel.fi